?i?manl?k ve Kilo Verme ile ?lgili Ya?am Kalitesi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *?i?manl?k ve Kilo Verme ile ?lgili Ya?am Kalitesi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30412

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

?i?manl?k ve Kilo Verme ile ?lgili Ya?am Kalitesi Ölçe?i, obezite tan?s? alm?? bireylerin ve kilo verme süreçlerinin, genel ya?am kaliteleri üzerindeki etkilerini ölçmek amac?yla adapte edilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçek, orijinal olarak obeziteye özgü ya?am kalitesini de?erlendiren bir arac?n Türk popülasyonuna uyarlama çal??mas?d?r. Temel amac?, obezitenin fiziksel, psikolojik ve sosyal boyutlardaki etkilerini kapsaml? bir ?ekilde de?erlendirerek, tedavi ve müdahale programlar?n?n etkinli?ini izlemeye yard?mc? olmakt?r. Ölçe?in adaptasyonu, 2008 y?l?nda bir yüksek lisans tezi kapsam?nda gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

?i?manl?k, Obezite, Kilo Verme, Ya?am Kalitesi, Psikometrik Ölçek, Uyarlama, Türkçe Geçerlik, Yüksek Lisans Tezi, Sa?l?k Psikolojisi

Yazarlar

Ç?ray-Gündüzo?ulu, N. (Uyarlama Çal??mas?)

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, obeziteye sahip bireylerin deneyimledi?i ya?am kalitesi dü?ü?ünü standardize edilmi? bir yöntemle nicel olarak ölçmektir. Ölçek, özellikle bireylerin kilolar?yla ilgili ya?ad?klar? zorluklar?, sosyal etkile?imleri, fiziksel k?s?tl?l?klar? ve psikolojik s?k?nt?lar? belirlemeyi hedefler. Elde edilen veriler, obezite tedavisinde kullan?lan cerrahi, diyetetik veya davran??sal müdahalelerin bireyin ya?am kalitesi üzerindeki olumlu veya olumsuz etkilerini de?erlendirmede kritik bir rol oynar.

Ölçe?in Türk popülasyonuna uyarlanmas?, kültürel ve dilsel farkl?l?klar?n ölçüm sonuçlar?na etkisini en aza indirmeyi amaçlam??t?r. Bu sayede, Türkiye'deki sa?l?k profesyonelleri ve ara?t?rmac?lar, obezite yönetimi alan?nda güvenilir ve geçerli bir de?erlendirme arac? kullanma imkan?na sahip olmu?tur.

Yap?

?i?manl?k ve Kilo Verme ile ?lgili Ya?am Kalitesi Ölçe?i, genellikle çok boyutlu bir yap?ya sahiptir ve **Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi (S?YK)** (Health-Related Quality of Life - HRQoL) kavram?n? esas al?r. Bu yap?, obezitenin bireyin refah? üzerindeki etkilerini dört ana alanda inceler:

Fiziksel ??levsellik: Fiziksel aktivitelerde k?s?tl?l?k, hareket zorlu?u ve obeziteye ba?l? sa?l?k sorunlar?.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Psikolojik Refah: Vücut imaj? sorunlar?, özgüven eksikli?i, depresif belirtiler ve anksiyete.
Sosyal ?li?kiler: Damgalanma, ayr?mc?l?k, sosyal izolasyon ve ki?ileraras? ili?kilerde ya?anan zorluklar.
Çevresel Faktörler: Giyim, ula??m ve günlük ya?am aktivitelerine kat?l?mda kar??la??lan engeller.

Geçerlik

Ölçe?in Türk popülasyonundaki geçerlik çal??malar?, N. Ç?ray-Gündüzo?ulu'nun 2008 y?l?ndaki yüksek lisans tezi kapsam?nda incelenmi?tir. Geçerlik, ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne ölçüde do?ru ölçtü?ünü belirleyen temel bir psikometrik özelliktir. Tez çal??mas?nda, muhtemelen **yap? geçerli?i** (faktör analizi yoluyla) ve **ölçüt ba??ml? geçerlik** (ba?ka benzer ölçeklerle korelasyon) yöntemleri kullan?lm??t?r.

Ölçek adaptasyon çal??malar?nda, dilsel e?de?erlik ve kültürel uygunluk kritik öneme sahiptir. Bu çal??ma, orijinal ölçe?in maddelerinin Türkçe'ye çevirisinde ve geri çevirisinde metodolojik titizli?i sa?lam?? olmal?d?r, böylece ölçe?in Türk kültüründe de geçerli sonuçlar vermesi hedeflenmi?tir. Kaynak bilgide geçerlik sonuçlar?na dair detayl? say?sal veriler belirtilmemi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik (reliability) incelemesi de uyarlama tezinin önemli bir parças?n? olu?turmaktad?r. Güvenirlik, ölçüm sonuçlar?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Obezite ile ?lgili Ya?am Kalitesi Ölçe?i'nin adaptasyonunda genellikle iki temel güvenirlik türü incelenir:

?ç Tutarl?l?k (Internal Consistency): Maddelerin ayn? yap?y? ölçme derecesi (genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile rapor edilir).
Test-Tekrar Test Güvenirli?i: Ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda tutarl? sonuçlar verme yetene?i.

Çal??man?n, bu istatistiksel analizleri uygulayarak ölçe?in Türk örnekleminde kabul edilebilir düzeyde güvenilir oldu?unu kan?tlad??? varsay?lmaktad?r. Ancak, kaynak metin içinde bu güvenirlik katsay?lar?na dair spesifik de?erler sunulmam??t?r.

Faktör Analizi

Faktör analizi, ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek ve orijinal ölçe?in boyutlar?n?n Türkçe versiyonunda da korunup korunmad???n? test etmek için kullan?lan temel istatistiksel yöntemdir. Adaptasyon çal??mas?nda, büyük ihtimalle **Aç?klay?c? Faktör Analizi (AFA)** veya **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** kullan?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Bu analiz, ölçe?i olu?turan maddelerin, fiziksel, psikolojik ve sosyal i?levsellik gibi beklenen alt boyutlar alt?nda gruplan?p gruplanmad???n? gösterir. Orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türk kültürüne uyarlan?rken ne ölçüde de?i?ti?i veya korundu?u, faktör analizi sonuçlar? ile detayland?r?lm??t?r.

Ölçme Arac?

Test Türü: Uyarlama (Adaptation)

Format: Orijinal ölçek, genellikle Likert tipi derecelendirme format?n? kullan?r. Bu formatta kat?l?mc?lar, maddelere ne s?kl?kta veya ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler (Derecelendirme bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir).

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Obezite tan?s? alm?? bireyler veya a??rl?k yönetimi programlar?na kat?lan hastalar.

Ya? Grubu: Yeti?kin popülasyon (Çal??ma detaylar? tezin incelenmesiyle netle?ecektir).

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas? Ege Üniversitesi'nde yap?ld??? için, genellikle Bat? Türkiye'deki klinik veya akademik ortamlardan toplanm?? bir örneklem kullan?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanan, öz bildirim (self-report) envanteri.

Anahtar Kelimeler

Obezite Yönetimi, Sa?l?kla ?li?kili Ya?am Kalitesi, Psikometrik Özellikler, Adaptasyon Çal??mas?, Faktör Yap?s?, Öz Bildirim Ölçe?i

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Bilinmiyor

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilinmiyor

Yaz??ma Adresi: Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü (2008 y?l? itibar?yla)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2008 (Türkçe Adaptasyon Çal??mas?)

ARABPSYCHOLOGY.COM

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? ve izin gereklilikleri hakk?nda kaynakta bilgi bulunmamaktad?r. Akademik kullan?m için genellikle tezin referans gösterilmesi gerekmektedir.

Bu ölçek adaptasyon çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sismanlik-ve-kilo-verme-ile-ilgili-yasam-kalitesi-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Ç?ray-Gündüzo?ulu, N. (2008). *Obezlere Özgü Ya?am Kalitesi Ölçe?inin geçerlilik ve güvenirli?inin incelenmesi* (Yüksek Lisans tezi). Ege Üniversitesi Sa?l?k Bilimleri Enstitüsü, ?zmir. Tez kayd?na Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ilebilir: tez.yok.gov.tr

?i?manl?k ve Kilo Verme ile ?lgili Ya?am Kalitesi Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, kaynak metinde do?rudan sunulmad??? için bu bölümde yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine ula?mak için yukar?da belirtilen yüksek lisans tezinin incelenmesi gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM